

Fundacja Hospicjum Onkologiczne Św. Krzysztofa w Warszawie

Regulamin bezpłatnego

szkolenia specjalizacyjnego w dziedzinie pielęgniarstwa opieki paliatywnej

Specjalizacja sponsorowane przez Firmę CELGENE Sp. z o.o.

I. Informacje ogólne

1. Specjalizacja to rodzaj kształcenia podyplomowego, który zgodnie z Ustawą z dnia 15 lipca 2011 r o zawodach pielęgniarki i położnej art.67 ust.1 (Dz.U. z 2016 r. poz.1251) ma na celu uzyskanie przez pielęgniarkę lub położną specjalistycznej wiedzy i umiejętności w określonej dziedzinie pielęgniarstwa lub dziedzinie mającej zastosowanie w ochronie zdrowia oraz tytułu specjalisty w tej dziedzinie.
2. Organizatorem szkolenia specjalizacyjnego jest Fundacja Hospicjum Onkologiczne św. Krzysztofa 02-781 Warszawa, ul. Pileckiego 105 wpisana do rejestru podmiotów leczniczych nr księgi rejestrowej 000000007509.
3. Zajęcia teoretyczne i praktyczne realizowane są zgodnie z programem szkolenia specjalizacyjnego w dziedzinie Pielęgniarstwa opieki paliatywnej dla pielęgniarek zatwierdzonym przez Ministra Zdrowia i odbywają się w placówkach wskazanych przez Organizatora.
4. Organizacja specjalizacji w dziedzinie pielęgniarstwa opieki paliatywnej odbywa się zgodnie z postanowieniami Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 30 września 2016 r. w sprawie kształcenia podyplomowego pielęgniarek i położnych (Dz.U. z dnia 26 października 2016 r. poz.1761).
5. Specjalizacja w dziedzinie pielęgniarstwa opieki paliatywnej przeznaczona jest dla pielęgniarek i pielęgniarzy.
6. Organizator zapewnia bazę dydaktyczną zgodnie z wymogami do prowadzenia szkolenia specjalizacyjnego.
7. Organizator powołuje Kierownika Specjalizacji w dziedzinie pielęgniarstwa opieki paliatywnej posiadającego kwalifikacje wymagane obowiązującymi przepisami.
8. Organizator określa termin rozpoczęcia i zakończenia zajęć, czas trwania specjalizacji z podziałem na ilości godzin poszczególnych modułów kształcenia, liczebność grup dydaktycznych i stażowych, termin i sposób składania dokumentów, cenę kursu, sposób zapłaty oraz określa minimalną i maksymalną liczbę uczestników.
9. Organizator prowadzi bezpłatne szkolenie specjalizacyjne w zakresie udziału w zajęciach teoretycznych i stażowych przewidzianych programem specjalizacji dla 20 osób. Organizator dopuszcza przyjęcie na szkolenie specjalizacyjne odpłatne dodatkowo 10 osób, które zdały egzamin wstępny z wynikiem dopuszczającym tj. 35 punktów i złożą w wyznaczonym przez Organizatora dodatkowym terminie podanie o przyjęcie na specjalizację. W przypadku liczby zgłoszeń większej niż 10 osób Organizator stosuje kryteria zgodnie z Regulaminem Egzaminu Wstępnego pkt. 4. i pkt. 5. Organizator ustala opłatę za udział w szkoleniu specjalizacyjnym w wysokości 3.500 PLN. Opłatę można wносить w systemie ratalnym.
10. Organizator nie pokrywa kosztów wymaganych badań lekarskich i kosztów obowiązkowego ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej i ubezpieczenia od skutków nieszczęśliwych wypadków.
11. Organizator zastrzega sobie prawo do przesunięcia przewidywanego terminu rozpoczęcia specjalizacji lub do odstąpienia od jej organizacji w podanym terminie w przypadku braku wyznaczonej liczby uczestników tj. 20 osób lub z powodu innych przyczyn organizacyjnych.

12. Organizator wszystkie komunikaty dotyczące szkolenia specjalizacyjnego zamieszcza na stronie internetowej www.fho.org.pl w zakładce szkolenia.
13. Program specjalizacji w dziedzinie pielęgniarstwa opieki paliatywnej realizowany będzie w trybie niestacjonarnym:
- zajęcia teoretyczne odbywać się będą w soboty i niedziele zgodnie z szczegółowym planem zajęć,
 - zajęcia praktyczne odbywać się będą od poniedziałku do piątku w oddziałach Organizatora oraz wybranych placówkach na terenie Warszawy zgodnie ze szczegółowym planem staży.

14. Łączna liczba godzin dydaktycznych przeznaczonych na realizację specjalizacji w dziedzinie pielęgniarstwa opieki paliatywnej wynosi 841 w tym:

Lp.	Nazwa modułu	Liczba godzin teorii	Miejsce realizacji stażu	Liczba godzin stażu	Łączna liczba godzin kontaktowych
1	Humanistyczno-społeczne podstawy specjalizacji	110	-	-	110
2	Założenia filozoficzne i organizacja opieki paliatywnej w Polsce i na świecie	20	-	-	20
3	Postępowanie objawowe u pacjentów objętych opieką paliatywną	165	Oddział anestezjologii i intensywnej terapii Zespół domowej opieki paliatywnej Oddział medycyny paliatywnej Oddział radioterapii Oddział chemioterapii Oddział brachyterapii	35 70 70 21 21 14	396
4	Zagadnienia jakości w opiece paliatywnej	15	-	-	15
5	Dziecko w opiece paliatywnej	45	Oddział onkologii dziecięcej Oddział neurologii dziecięcej Hospicjum stacjonarne dla dzieci; Hospicjum domowe dla dzieci; Oddział onkologii dziecięcej	35 35 35	150
6	Zagadnienia psychiczne i duchowe w opiece paliatywnej .Komunikacja .Wsparcie socjalne	50	-	-	50
7	Bioetyka i prawo w opiece paliatywnej	20	-	-	20
8	Podstawy kliniczne i opieka nad pacjentem z chorobą nienowotworową o niepomyślnym rokowaniu	45	Oddział medycyny paliatywnej; Hospicjum stacjonarne; Hospicjum domowe; Poradnia medycyny paliatywnej	35	80
Łącznie		470		371	841

II. Zasady i sposób rekrutacji i kwalifikacji do uczestnictwa w specjalizacji w dziedzinie pielęgniarstwa opieki paliatywnej.

- Uczestnikiem szkolenia specjalizacyjnego może zostać pielęgniarzka lub pielęgniarz, która spełnia warunki:
 - posiada prawo wykonywania zawodu,
 - posiada udokumentowany 2 letni staż pracy w zawodzie w ostatnich 5 latach,

- c) złoży wymagane dokumenty w terminie wyznaczonym przez organizatora wraz z wypełnionym wnioskiem o dopuszczenie do szkolenia specjalizacyjnego,
 - d) dokona rejestracji na szkolenie specjalizacyjne w systemie SMK,
 - e) przystąpi do egzaminu wstępnego w wyznaczonym przez organizatora terminie zgodnie z Regulaminem Egzaminu Wstępnego.
2. Organizator przeprowadza egzamin wstępny zgodnie z Regulaminem Egzaminu Wstępnego dla osób spełniających wymogi formalne w przypadku liczby zgłoszeń większej niż 20 osób.
 3. Organizator ustala termin egzaminu wstępnego i powołuje Komisję Egzaminacyjną do przeprowadzenia egzaminu składającą się z pracowników Organizatora. Komisji Egzaminacyjnej przewodniczy Kierownik Specjalizacji. Komisja Egzaminacyjna po zakończeniu egzaminu sporządza protokół. Organizator przeprowadza kwalifikacje do uczestnictwa w szkoleniu specjalizacyjnym przez Komisję Kwalifikacyjną powołaną zgodnie z obowiązującymi przepisami.
 4. W skład Komisji Kwalifikacyjnej wchodzi: dwaj przedstawiciele Organizatora, w tym Kierownik Specjalizacji, jako przewodniczący oraz przedstawiciel właściwego dla dziedziny specjalizacji stowarzyszenia zawodowego lub towarzystwa naukowego pielęgniarek.
 5. Postępowanie kwalifikacyjne następuje po zatwierdzeniu przez Komisję Egzaminacyjną wyników egzaminu wstępnego i ustaleniu listy 20 osób z zachowaniem procedur oznaczonych w Regulaminie Egzaminu Wstępnego oraz ustaleniu dodatkowej listy osób na szkolenie specjalizacyjne płatne i obejmuje ocenę przedstawionej dokumentacji.
 6. Komisja Kwalifikacyjna po zakończeniu postępowania kwalifikacyjnego sporządza protokół.
 7. Organizator dokonuje kwalifikacji w systemie SMK.
 8. Uczestnik szkolenia zakwalifikowany na specjalizację zostanie o tym poinformowany przez Organizatora drogą elektroniczną.
 9. Uczestnik szkolenia nie może rozpocząć ani kontynuować specjalizacji i musi natychmiast powiadomić Organizatora w przypadku:
 - a) zawieszenia prawa wykonywania zawodu lub
 - b) ograniczenia w wykonywaniu określonych czynności zawodowych

III. Prawa i obowiązki uczestników specjalizacji.

1. Uczestnik specjalizacji ma prawo:
 - a) uzyskania informacji dotyczącej organizacji specjalizacji,
 - b) otrzymania niezbędnych materiałów organizacyjno - dydaktycznych dla danej specjalizacji w wersji elektronicznej,
 - c) uczestnictwa w zajęciach przewidzianych programem,
 - d) konsultacji udzielanych przez kierownika specjalizacji,
 - e) zdobywania wiedzy i nabywania umiejętności zawodowych,
 - f) ochrony danych osobowych,
 - g) rezygnacji z uczestnictwa w specjalizacji bez skutków prawnych wyłącznie z przyczyn losowych uniemożliwiających jej kontynuowanie, na podstawie pisemnego złożonego Organizatorowi udokumentowanego wniosku.
 - h) otrzymania dyplomu specjalisty po spełnieniu następujących warunków:
 - ukończenia specjalizacji
 - zaliczeniu wszystkich modułów i zajęć stażowych zgodnie z programem
 - zdaniu końcowego egzaminu wewnętrznego dopuszczającego do przystąpienia do egzaminu państwowego,
 - zdaniu egzaminu państwowego,
 - wniesieniu w całości opłat za specjalizację oraz za egzamin państwowy.

2. Uczestnik specjalizacji ma obowiązek:
 - a) uczestniczyć w zajęciach przewidzianych programem specjalizacji i uzyskiwać wymagane programem zaliczenia,
 - b) usprawiedliwienia nieobecności na zajęciach prowadzonych w ramach danej specjalizacji,
 - c) niezwłocznie informować Organizatora o zmianie danych zawartych w karcie zgłoszenia uczestnictwa w specjalizacji,
 - d) niezwłocznie informować Organizatora o zawieszeniu prawa wykonywania zawodu lub ograniczeniu w wykonywaniu określonych czynności zawodowych,
 - e) przestrzegać regulaminu przedłożonego przez Organizatora,
 - f) dbać o bezpieczeństwo i zdrowie własne, pozostałych uczestników specjalizacji oraz przestrzegać zasad przepisów BHP,
 - g) Uczestnik ma obowiązek dostarczyć przed przystąpieniem do odbycia stażu aktualne orzeczenie lekarskie o braku przeciwwskazań do pracy na stanowisku pielęgniarki lub pielęgniarza (na własny koszt)
 - h) Uczestnik przed przystąpieniem do zajęć stażowych ma obowiązek przedstawienia dowodu ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej i od następstw nieszczęśliwych wypadków oraz ubezpieczenia obejmującego profilaktykę leczenia poekspozycyjnego ze stycznością z ludzkim wirusem niedoboru odporności (HIV) (na własny koszt)
 - i) Uczestnik szkolenia specjalizacyjnego w dziedzinie pielęgniarstwa opieki paliatywnej zobowiązany jest posiadać kwalifikacje w zakresie badania fizykalnego i udokumentować je przed zaliczeniem szkolenia uwierzytelnioną kopią:
 - dyplomu uzyskania tytułu specjalisty po 2001 r. lub
 - zaświadczenia ukończeniu kursu specjalistycznego *Wywiad i badanie fizykalne* lub
 - zaświadczenia o ukończeniu kursu z zakresu badania fizykalnego *Advanced Physical Assessment* lub
 - dyplomu uzyskania tytułu licencjata pielęgniarstwa, począwszy od naboru 2012/2013.
3. Uczestnik szkolenia specjalizacyjnego w dziedzinie opieki paliatywnej zobowiązany jest do złożenia wraz z wnioskiem o zakwalifikowanie do egzaminu państwowego zaświadczenia o ukończeniu: *kursu specjalistycznego „Resuscytacja krążeniowo-oddechowa”* (warunek nie dotyczy pielęgniarek zwolnionych zgodnie z obowiązującymi przepisami)
4. Uczestnik zobowiązany jest do zwrotu Organizatorowi kwoty 3.500 PLN w przypadku:
 - a) złożonej w dowolnym terminie trwania szkolenia specjalizacyjnego rezygnacji z udziału w specjalizacji z powodów innych niż niezawinione przez Uczestnika zdarzenie losowe lub choroba, która uniemożliwia Uczestnikowi kontynuowanie nauki na szkoleniu,
 - b) skreślenia Uczestnika z listy słuchaczy przez Organizatora na wniosek Kierownika specjalizacji z powodu nieusprawiedliwionych nieobecności na zajęciach teoretycznych i praktycznych lub braku wymaganych zaliczeń w wyznaczonym przez Organizatora terminie egzaminów lub rażącym nieprzestrzeganiu Regulaminu szkolenia specjalizacyjnego lub przepisów BHP,
 - c) w przypadku porzucenia zajęć bez podania przyczyn i brakiem kontaktu z Uczestnikiem szkolenia specjalizacyjnego.
5. Organizator powiadamia Uczestnika o swoim żądaniu listem poleconym, wiadomością e-mail na podany adres poczty elektronicznej i wiadomością telefoniczną tj. eśemes i przyjmuje, że dokonał prawidłowego powiadomienia nawet w przypadku braku odpowiedzi Uczestnika czy otrzymania zwrotu listu poleconego.
Brak wpłaty na konto Organizatora Nr 68 1240 5963 1111 0000 4799 9077 w terminie 14 dni od daty wezwania do zapłaty będzie podstawą do skierowania roszczenia do sądu.
6. Rezygnację uzasadnia tylko niezawinione, udokumentowane przez Uczestnika zdarzenie losowe lub choroba Uczestnika udokumentowana orzeczeniem lekarskim.

IV. Zadania i obowiązki kierownika specjalizacji.

1. Opracowanie harmonogramu kształcenia podyplomowego
2. Przedstawienie uczestnikom specjalizacji: celu, programu i organizacji specjalizacji.

3. Opracowanie wykazu aktualnego piśmiennictwa i innych pomocy niezbędnych w procesie kształcenia
4. Organizowanie zaliczeń przewidzianych w programie specjalizacji
5. Ocenianie przygotowanych przez pielęgniarkę i pielęgniarza opracowań teoretycznych przewidzianych w programie specjalizacji.
6. Dokonywanie zaliczeń szkolenia teoretycznego i praktycznego w elektronicznej karcie specjalizacji w systemie SMK
7. Przygotowanie wykazu placówek szkolenia praktycznego w ramach specjalizacji oraz wskazanie opiekunów staży cząstkowych, uprawnionych do przeprowadzenia szkolenia praktycznego
8. Zapewnienie nadzoru nad wykonywaniem świadczeń zdrowotnych przewidzianych w programie specjalizacji w ramach szkolenia praktycznego
9. Sprawowanie nadzoru nad prawidłowym przebiegiem specjalizacji i prowadzeniem dokumentacji kształcenia.
10. Nadzór nad prowadzeniem dziennika zajęć.
11. Prowadzenie sprawozdawczości wymaganej przepisami obowiązującymi przy szkoleniu pielęgniarek i pielęgniarzy.
12. Współdecydowanie o doborze kadry dydaktycznej.
13. Współpraca z kadra dydaktyczną.
14. Pomoc w rozwiązywaniu problemów i udzielanie indywidualnych konsultacji uczestnikom specjalizacji.
15. Wnioskowanie do Organizatora o skreślenie z listy uczestnika specjalizacji zgodnie z rozdz. III pkt. 4 b) i c)
16. Przewodniczenie Komisji egzaminacyjnej i Komisji kwalifikacyjnej.

V. Prawa i obowiązki wykładowców i opiekunów stażowych.

1. Wykładowca ma prawo do:

- a) korzystania ze środków dydaktycznych,
- b) wsparcia dydaktycznego ze strony Organizatora,
- c) powielania materiałów dydaktycznych niezbędnych do realizacji zajęć,
- d) wprowadzania innowacji do organizacji zajęć i nowości do programu

2. Wykładowca ma obowiązek:

- a) prowadzenia zajęć zgodnie z programem,
- b) przygotowania konspektu zajęć i przedłożenia go kierownikowi specjalizacji,
- c) prowadzenie dziennika zajęć
- d) sprawdzania obecności uczestników specjalizacji,
- e) rozpoczynania i kończenia zajęć zgodnie z planem zajęć,
- f) stosowania aktywizujących metod nauczania,
- g) udzielania odpowiedzi (w zakresie kompetencji) na pytania uczestników specjalizacji,
- h) przeprowadzania zaliczeń w uzgodnieniu z kierownikiem specjalizacji,
- i) opracowania testów sprawdzających wiedzę uczestników wraz z szablonem odpowiedzi,
- j) zgłaszania kierownikowi specjalizacji wszelkich uwag dotyczących organizacji i przebiegu zajęć .

3. Opiekun stażowy ma prawo do:

- a) decydowania o formach zaliczeń treści programowych i zdobytych przez uczestników specjalizacji umiejętności podczas odbywania poszczególnych staży cząstkowych, zgodnie z programem.
- b) konsultacji merytorycznych i organizacyjnych z kierownikiem specjalizacji,
- c) wprowadzania innowacji do organizacji zajęć.

4. Opiekun zajęć stażowych ma obowiązek:

- a) przeprowadzić instruktaż wstępny (zapoznanie z celem szkolenia praktycznego, z organizacją pracy, wyposażeniem placówki, jego personelem, zakresem udzielanych

- świadczeń i inne),
- b) nadzorować realizację harmonogramu zajęć stażowych,
 - c) nadzorować realizację świadczeń zdrowotnych wykonywanych przez uczestnika specjalizacji,
 - d) pomagać na bieżąco w rozwiązywaniu problemów,
 - e) nadzorować prowadzoną w ramach szkolenia przez uczestników specjalizacji dokumentację medyczną,
 - f) prowadzenia dziennika zajęć,
 - g) sprawdzania obecności uczestników specjalizacji,
 - h) rozpoczynania i kończenia zajęć zgodnie z planem zajęć,
 - i) ocenić uzyskane przez uczestników specjalizacji wiadomości, umiejętności oraz przeprowadzić zaliczenie świadczeń zdrowotnych określonych w programie.

VI. Przebieg specjalizacji.

1. Uczestnik specjalizacji zakwalifikowany do kształcenia w ramach specjalizacji, w dniu jej rozpoczęcia, otrzymuje materiały organizacyjno-dydaktyczne: kartę specjalizacji wraz z kartami zaliczeniowymi zajęć teoretycznych i stażowych, harmonogram zajęć, wykaz umiejętności będących przedmiotem kształcenia, regulamin i inne materiały właściwe dla danej specjalizacji.
2. Uczestnik specjalizacji zobowiązany jest do uczestnictwa w 100% zajęć stażowych przewidzianych w programie specjalizacji.
3. Organizator dopuszcza możliwość opuszczenia przez uczestnika specjalizacji 20% zajęć teoretycznych i ćwiczeń, spowodowanych udokumentowanym zdarzeniem losowym bądź chorobą uczestnika specjalizacji, pod warunkiem usprawiedliwienia nieobecności przez uczestnika specjalizacji.
4. Ocena efektów nauczania przebiega w trybie:
 - a) bieżącym-zaliczanie poszczególnych modułów teorii, ćwiczeń oraz zaliczanie praktyczne świadczeń zdrowotnych zajęć stażowych,
 - b) końcowym:
 - pisemny wewnętrzny egzamin teoretyczny przeprowadzony przez Komisję Egzaminacyjną powołaną przez Organizatora, dopuszczający do egzaminu państwowego,
 - egzamin państwowy przeprowadzony przez Państwową Komisję Egzaminacyjną powoływana przez Ministra Zdrowia na wniosek Dyrektora Centrum Kształcenia Podyplomowego Pielęgniarek i Położnych w Warszawie.
5. Warunkiem przystąpienia uczestnika specjalizacji do egzaminu państwowego jest:
 - a) posiadanie karty specjalizacji wraz z potwierdzonymi na kartach zaliczeniowych wszystkich wymaganych programem zajęć,
 - b) złożenie z wynikiem pozytywnym wewnętrznego egzaminu końcowego organizowanego przez Organizatora specjalizacji,
 - c) wniesienie przez uczestnika specjalizacji całości opłat za uczestnictwo w specjalizacji,
 - d) wniesienie przez uczestnika specjalizacji opłaty za egzamin państwowy.
6. Termin i miejsce przeprowadzenia egzaminu państwowego dla danej dziedziny specjalizacji wyznacza Dyrektor Centrum Kształcenia Podyplomowego Pielęgniarek i Położnych w Warszawie.

VII. Zasady przeprowadzenia wewnętrznego egzaminu końcowego.

1. Organizator po zakończeniu odbywania przez uczestników specjalizacji zajęć teoretycznych i stażowych przeprowadza końcowy egzamin wewnętrzny.
2. Rodzaj i formę egzaminu ustala Organizator z uwzględnieniem zakresu w jakim prowadzona jest specjalizacja.

3. Warunkiem przystąpienia do końcowego egzaminu wewnętrznego jest zaliczenie przez uczestnika specjalizacji wszystkich zajęć teoretycznych i ćwiczeń oraz zajęć stażowych objętych programem oraz wniesienie w całości opłat za specjalizację.
4. Egzamin przeprowadzany jest przez Komisję Egzaminacyjną powołaną przez Organizatora.
5. Pytania i zagadnienia egzaminacyjne są przygotowywane, przechowywane i przekazywane Komisji Egzaminacyjnej przez Organizatora w sposób umożliwiający ich nieuprawnione ujawnienie.
6. Z przebiegu egzaminu Komisja Egzaminacyjna sporządza protokół.
7. Uczestnik specjalizacji, który złożył egzamin wewnętrzny z wynikiem pozytywnym dopuszczony zostaje przez Organizatora do państwowego egzaminu końcowego przeprowadzanego przez Centrum Kształcenia Podyplomowego Pielęgniarek i Położnych w Warszawie.
8. Uczestnik specjalizacji, który nie przystąpił do egzaminu w terminie wyznaczonym przez Organizatora lub nie złożył egzaminu z wynikiem pozytywnym może ponownie, na swój wniosek przystąpić do egzaminu, w terminie ponownie wyznaczonym przez Organizatora, nie później jednak niż w ciągu 12-tu miesięcy od daty pierwszego egzaminu.
9. Uczestnik ma maksymalnie możliwość do trzech prób zdania wewnętrznego egzaminu końcowego. W przypadku trzykrotnego nie złożenia egzaminu z wynikiem pozytywnym, uczestnik specjalizacji może ponownie ubiegać się o zakwalifikowanie do uczestnictwa w specjalizacji.
10. Organizator na wniosek Kierownika specjalizacji, po zdaniu przez uczestnika specjalizacji wewnętrznego egzaminu końcowego, zalicza specjalizację poszczególnym uczestnikom specjalizacji oraz dokonuje wpisu w karcie specjalizacji o zrealizowanych zajęciach teoretycznych i stażowych.
11. Specjalizacja kończy się egzaminem państwowym.

VII. Postanowienia końcowe.

1. Regulamin obowiązuje wszystkie strony biorące udział w specjalizacji.
2. Regulamin wchodzi w życie od dnia 01.12.2017 r. i jest obowiązujący dla specjalizacji rozpoczynającej się w dniu 28.04.2018 r. sponsorowanej przez firmę CELGENE Sp. z o.o.
3. W sprawach nie unormowanych niniejszym regulaminem mają zastosowanie przepisy Kodeksu Cywilnego, Ustawy z dnia 5 lipca 1996 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz.U. z 2016 poz. 1251), Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 30.09.2016 (Dz.U. z 2016 poz. 1761), Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 12.12.2013 w sprawie dziedzin pielęgniarstwa oraz dziedzin mających zastosowanie w ochronie zdrowia, w których może być prowadzona specjalizacja i kursy kwalifikacyjne (Dz. U. z 2013 poz. 1562), Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 29 października 2003 r. w sprawie kształcenia podyplomowego pielęgniarek i położnych (Dz.U. poz. 1923 – w zakresie parag. 39 ust.2 Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 30 września 2016 r. w sprawie kształcenia podyplomowego pielęgniarek i położnych.